

Matkalla huippu-urheilijaksi – Oppisopimuksella ammattiin – URAJUTTUJA osa 4

Mihin ammatillinen koulutus voi viedä ja millaisiin töihin sen kautta voi päästä? Jokaisessa jaksossa juontaja Maija Peltomäen vieraaksi saapuu yksi ammattikoulun käynyt tai sitä käyvä henkilö kertomaan oman uratarinansa. Miten haaveista tuli totta vai tuliko sittenkään? Sarja on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa (ESR) Satauraa ammatillisesta! -hanketta. Podcast-vieraana on tällä kertaa Julia Valtanen. Julia on opiskellut WinNovassa oppisopimuksella parturi-kampaajaksi hius- ja kauneudenhoitoalalla ja tehnyt samalla huippu-urheilu-uraa pesäpalloilijana ja keihäänheittäjänä. Tämänkertaisessa podcast-jaksossa kuulemme, miten tekemällä oppii ja työ sekä opiskelu joustavat huippu-urheilun ohessa. Miten opintojen ja huippu-urheilun yhdistäminen on onnistunut? Miten Julian aika riittää sekä urheiluun että opiskeluun vai riittääkö se? Mitä urheilu antaa opiskelulle ja päinvastoin?

Äänitteen kesto: 20 min

MP: Maija Peltomäki

JV: Julia Valtanen

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP: Hei, tervetuloa kuuntelemaan URAJUTTUJA podcastia. Minä olen Maija Peltomäki ja toimin tämän Podcast-sarjan juontajana. Tämän podcastin tarkoituksena on tuoda esille monipuolisesti erilaisia uratarinoita: minne ihmiset ovat löytäneet tiensä ammatillisen koulutuksen jälkeen. Hyppää mukaan!

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP: Tämän päivän vieraana Julia Valtanen, tervetuloa.

JV: Kiitos.

MP: Lähdetään ensimmäiseksi vähän kartottamaan sun taustaa. Kerro jotain sun opiskelu-urasta, mitä olet opiskellut?

JV: No ihan ensimmäittekäks varmaan noi peruskoulut, ala- ja yläaste ja sit mä kävin vuoden lukioo ja vähä katteli, millast se on, mut ei se oikee ollu mun juttuni. Sit päädyttiin tota mun äitin siskon kaa semmosee ratkasuu, ku hänel on parturi-kampaamo, ni sinne mä meen sit oppisopimuksel opiskelee.

MP: Joo. No kerro vähän työurastasi. Onko sulla ollut jotain työpaikkoja tai missä olet ollut töissä?

JV: Ei mul oo ollu muutaku toi, oppisopimuksel toi työpaikka, mut sitte on ollu jotain tet-viikkoja, ni sit mä olin tuolla crossfitissä, siellä vähä kattoos, et mimmost se on.

MP: Mielenkiintosta, vähän erilaista.

JV: Joo.

MP: Joo, no sitte tämmöne vähä syvällisempi kysymys. Mitä ajattelet, että miten sinusta tuli sinä? Eli kerroitkin vähän tässä tätä, että kävit kokeilemassa lukiota ja sitten oppisopimuksella äitisi siskon, eikö näin, niin yritykseen, niin millä tavalla tää sun polku ohjautui näin?

JV: Niin, emmä tiiä. En oo mikään hirveen semmone lukijatyyppi. Et enemmänä kädellä tekis kaiken näköst ni ehkä sen takii sitte.

MP: Joo. Oli luonnollisempaa ajatella, et tekemällä oppii ja opiskelee, kun pelkästään lukemalla. Joo kuulosti tosi hyvältä vaihtoehdolta.

JV: Joo. Ja se myös on.

MP: Joo. Ja tässä tota kerroitkin, miten päädyit tähän nykyiseen työhösi, eli oli vähän tälläne sukulaisuussuhde taustalla, ja ehkä sit mielenkiintoki tähän alaa oli olemassa?

JV: Joo. Kyl mää oon pienen jo, kaikil kavereil jotai lettei tehny ja tällee. Ni semmoset iha hallus oli jo ennen.

MP: Joo eli oli tommosii luontaisia taipumuksia ja lahjojaki alalle.

JV: Hiukan ehkä.

MP: Joo. No mitä ajattelet, että kun tässä samalla käyt sitten tätä koulutusta. kun olet oppisopimuksella, ni käyt myös sit tätä ammatillista koulutusta. Niin, mitä tää koulutus antaa siihen, kun työskentelet siellä oppisopimuksella? Saatko siitä niinku hyviä eväitä tavallaan siihen, että miten edetä siinä niinku konkreettisisessa työssä, kun sitte koulupäivien aikana käydään teoriassa asioita tai harjoitellaan?

JV: Mä oon ollu semmosen meikkikurssin, siin oli muutama tunti tääl. Ja sit mä kävin muutamias semmoses kampauserpetukses.

MP: Joo, eli käytännössä se opiskelu tapahtuu siin työn ohella, [JV: Joo] hyvin kokoaikaisesti.

JV: Joo.

MP: No sitte, kerro vähän nykyisestä työstäsi ja tästä työpaikasta, missä nyt tällä hetkellä olet. Eli jos sun täytyis miettiä, että mikä on parasta tässä nykyisessä työssäsi, niin mitä sanoisit?

JV: Noh, ihan varmaa toi työporukka on parasta, ja sitte just sellane, et ei oo joka päivä ihan samanlainen, et on vaihteluu aika paljon. Ja kivaa semmost tekemist riittää, jos ei vaik asiakkait oo, ni sit voi tehdä kaikil siel ruokaa, ja sit siivotaki saa ja kaikennäköst tekemist riittää niinku.

MP: Eli jokainen päivä on hyvin erilainen ja monipuolinen?

JV: Joo kyllä.

MP: Joo, ja tosta, mitä kuvasit, ni tulee semmone vaikutelma, et teil on semmone yhteisöllinen työyhteisö. Eli teette yhdessä asioita, niinku sanoit, että teette ruokaa vaikka.

JV: Joo.

MP: No, mitä sanoisit, että minkälaista osaamista sun työsi vaatii?

JV: Varmaa semmost jonkunnäköst silmää, mikä sopii toisel ja mikä toisel ei. Ja tietyst kaikki kädentaidot ja tämmöset, et osaa tehdä niit lettei ja kampauksii ja tämmöst. Joo ja sit just varmaa semmone puheliaisuus, tai mikä se ny onkaa semmone, et osaa sit jutel niide asiakkaitten kaa ja tämmöne.

MP: Eli vuorovaikutustaidot varmaan on?

JV: Joo, just se [naurahtaa].

MP: No hyvin kuvasit sitä, et mitä työsi vaatii. Niin, mitä sanoisit sitte ihmiselle, joka ehkä ajattelee tätä ammatikseen, että minkälainen tyyppi sit pärjäis sun työssä?

JV: No varmaa semmone sosiaalinen ja innokas ja osaa kuunnella niit asiakkait ja sit pohtii niitten kaa yhdessä, et mikä sopii ja mimmöst haluais niinku sil kertaa.

MP: Joo, varmaa ihan hyvän kuvaus siitä, et minkälainen on hyvä parturi-kampaaja.

JV: Joo.

MP: No sitten mennäänki tämmöseen mielenkiintoiseen aiheeseen. Eli olet huippu-urheilija ja sit samanaikaisesti opiskelet oppisopimuksella parturi-kampaajaksi. Niin näiden yhteensovittaminen voi olla joskus ehkä haasteellistakin ja haluaisin siitä muutaman kysymyksen kysyä ja tästä sun urheilutaustasta. Eli mitä haluaisit kertoa, että miten sinusta tuli huippu-urheilija?

JV: No ite en ihan vielä koe et oon huippu-urheilija, mutta matkalla sinne toivottavasti. Ja toi mä oon koko ikäni pelannu pesäpalloa. Ja sitte siit oisinkohan mä ollu ehkä 14, ni sit tuli mukaan tota keihäänheitto. Ja sitä sit vähä siin vuosi kätteltiin, et onks se kivaa ja tälle, ja ehkä toinenki, ja sit niinku ruvettii kunnol vast sitä, niinku sillee treenaamaan. Kyl siin o tullu aika isoi kehityksii, niinku vuosis ja kaikennäköst saavutustaki o tullu. Ni nytte täl hetkel pelaan pesäpalloa tossa Rauman Feras tos Superissa, ja sitte heitän keihästä. Molempii, miten pystyy ja yhdistän näitä, ni ain välil jää jostain niinku toisest treenit pois tai peli tai tälleen, mut kyl ne on viel ainaki onnistuttu yhdistää.

MP: Joo. No mitä jos pitäisi verrata opiskelua ja tätä harjoittelua, niinku urheilun saralta. Niin mitä sä aattelisit, et mitä yhteistä näissä asioissa on?

JV: No molemmis varmaa semmone tavoitteellisuus ja semmone hmm nii.

MP: Varmaa aika pitkäjänteisyyttä vaatii molemmat, ja sitä se tavoitteellisuuskin tietyl taval, tietää sit mitä kohti on pyrkimässä.

JV: Nii.

MP: Joo. No mitä urheilu antaa opiskelulle? Oletko miettinyt sitä? Tai sitte, jos aattelee, mitä sit taas opiskelu antaa urheilulle? Et jos miettii, et on niinku vaakakupissa molemmat.

JV: Nii joo, varmaa vähä semmost vaihtelua, ettei oo niinku yhtä vaa ja jaksamist se urheilu varmaa antaa siihe opiskeluun ja tämmöst.

MP: Kyllä, jotenkin ajattelis varmasti tukee just, kun sanoit jaksamista. Niin sit se et ainaki fyysinen toimintakyky on niinku huipussaan, kun urheilee. Ja parturi-kampaajan työssä ollaan aika paljon myös niinku jalkojen päällä ja erilaisii työasentoja. Et varmaan se niinku fyysinen hyvinvointi tukee sitä työskentelyä.

JV: Joo.

MP: No mitä sitte sä kerroit, että urheilet siis tosiaan pesäpalloa ja keihäänheittoa. Niin miten sä oot saanu sovitettua sitten tämmösen huippu-urheilun, tavoitteellisen urheilun ja opiskelun?

JV: No yllättävän hyvin. Mä oon niinku saanu ton oppisopimuksen kautta, niinku päättää ite mun työajat ja sit just sovitettuu treenit, et jos mul on esimerkiks aamul treeni, ni sit mä käyn vaa sen tekee ja sit laitan vaa työaikaa sin niinku iltapäivempää tai tälleen.

MP: Kuulostaa tosi hyvältä, et on tämmönen joustomahdollisuus.

JV: Joo.

MP: Ja varmasti toi oppisopimusmalli sopii juuri senkin takii, et ei oo tavallaan niit pitkiä koulupäiviä, mihin yrittäis sit sen harjoitusohjelman sovittaa. No, onko tullut eteen jotain, et mikä olis siinä yhdistämisessä haasteellista, tai sitte mikä ois helppoo? Täst helppoudesta sä tietyl taval jo kerroitkin.

JV: Joo, välil voi tuntuu, et vähä aika loppuu kesken. Mut et kyl siit o sit selvitty.

MP: Joo. Ajattelin iteki tota, et varmaa se aika voi olla. Mut et ootko kokenu, et joskus ois semmone olo, et nyt ei jaksais tai että on liikaa?

JV: No kyl varmaa sellasiiki päivii on ollu, mut nyt on ollu ihan hyvä, ei oo ollu mitään semmost.

MP: Joo, kaikki motivoi, ni silloin ehkä jaksakin.

JV: Joo.

MP: No mitäs ajattelet, et minkälaisii ohjeita voisit sanoo muille ja kuulijoille, ketkä tätä kuuntelee, että miten he voisivat omalla kohdallaan sovittaa huippu-urheilun ja opiskelun?

JV: Nii-ih.

MP: Olisko se esimerkiks tää oppisopimusmalli?

JV: No se vois olla just tällänen. Tai sit niit on kaikennäkösii jotain urheilulukioit ja tälläsii. Ni sit siel on niinku muitakin urheilijoit. Ni sit niil on niinku yhdes aamutreenei ja tällee, et mitä oon kuullu. Semmonenki on yks vaihtoehto.

MP: Eli on huomioitu siihen, niinku opiskeluun jo se urheilu mukaan.

JV: Joo kyl jossain on niinku iha hyvätkin.

MP: No se varmaan helpottaa, niin ei tavallaan putoo siit muun porukan rytmistä.

JV: Joo.

MP: No sä oot nyt niinku yksilöurheilut. Sit sul on myös joukkueurheilua. Niin, mitä ajattelet, mitä hyvää tai erilaista on näissä urheilumuodoissa, jos puhutaan yksilöurheilusta tai joukkueurheilusta?

JV : No sellanen tuli ainaki mielee, et tos yksilöurheilus niinku saa aikatauluttaa ite kaikki niinku treenit, et joukkuelajeis on sit ne tietyt ajat, millo siel treeneis ollaa. Mut se on kans kiva, ku siel on sit ne kaverit, kene kaa treenaa, ni ei tarvii aina treenata yksin. Vaiks sekin on aina iha kiva.

MP: Vaihtelu tavallaan tuo sit neki.

JV: Joo.

MP: Noh, sitte vielä tähän urheiluun liittyen, yks kysymys, minkä mä haluan sulle esittää. Eli miten sitte urheilusta tuleva, semmonen sisukkuus käytetään hyväksi opiskelussa? Koetko, et siit tulee tavallaan semmost drivee siihe muun tekemiseen?

JV: No kyl siin voi olla sillee, et sit halua tehdä vähä jotai erii, ku treenata tai sillee niinku. Et se vaihtelu on just ainaki itel tosi [naurahtaa] tärkeet, ettei se niinku oo pelkästää sitä toist vaa.

MP: Joo ja ainakin jotenki, ku kuulosti tässä, ku kerroit, että kun se oma niin ku fyysinen jaksaminen on tosi hyvää sen urheilun myötä, niin se varmaa sit tukee jaksamaan sitä opiskeluukin.

JV: Joo.

MP: Joo. No sitte haluisin tästä vähän poiketa seuraaviin kysymyksiin, tästä sun urheilutaustasta. Eli mitä sä sanoisit, mikä on sellanen taito tai asia, josta sä oot itsestäsi ylpeä?

JV: Tätä piti kyl kaua miettii, ja emmä oikee täst niinku saanu ees mitää.

MP: Nii, mitä olis sit semmosta?

JV: Mieleen, nii.

MP: Minusta ainakin kuulostaa, et sä oot hyvin sisukas.

JV: Voi olla [naurahtaa].

MP: Et jos aattelee, et yhdistää kaksi, niinku noinkin paljon vaativaa urheilua huipputasolta. Ja sitte opiskelee ja tekee sen myös niinku työn ohella, ni sullahan on aika monta palloa tavallaa ilmassa koko ajan, minkä kans tasapainoilet.

JV: No joo, kyllä.

MP: No sitte mä haluisin tämmösii hauskoja sekuntikysymyksiä esittää sulle. Eli iha lyhyitä kysymyksiä, mihin voit vastata sillä tavalla, mikä sul ensiks tulee mieleen. Ja tota ensimmäisenä täs on tämmöne, et lapsuuden haaveammatti?

JV: Tätä vähä äitilt kysäsin, ni Peppi Pitkätossu.

MP: [Naurahtaa] Ai, ihana. Missä olet erityisen hyvä?

JV: Tähän mä en oikeen sille keksiny mitään, mut ehkä semmoses auttamises ja kuuntelemises kavereit ja tämmöne.

MP: Ihana asia. No missä olisi kehitettävää?

JV: Kyl mä oon ain ollu sitä mielt, et kaikkes on ain jotai vähä kehitettävää.

MP: No mikä on sun intohimo?

JV: No kai se sit toi urheilu on ja semmone.

MP: No mistä sitten turhaudut?

JV: No jos joku asia, ei mee niinku mä haluan [naurahtaa].

MP: Mikä saa sut nauramaan?

JV: Varmaa aika moniki asia. Ehkä jotku kavereitte hauskat jutut.

MP: Mikä on sun salainen pahe?

JV: Ei mulla oo mitää salasta [nauraa]. Emmää tiää.

MP: Mikä on sun lempipaikka?

JV: No kyl se varmaa on, mu oma sänky. Sänky on, siel saa ain levät.

MP: No sitte iha loppuu vielä pari kysymystä. Mikä olisi sun neuvosi ammattikoulussa olevalle itsellesi? Eli periaatteessa, ku sähän nyt opiskelet tos oppisopimuksel parhaillaan, ni minkälaisen neuvon haluaisit itselles antaa opintoja suorittaessasi?

JV: No mitäs siihe sit vois antaa. Varmaa just semmone, et älä turhaudu, jos kaikki ei mee niinku sä haluat, et kyl kaikkest selvii tai sillee, et ihan rauhas vaa.

MP: Joo, aika hyvä tsemppitervehdys itselle. No mikä olis sit sun neuvosi nyt ammattikoulua käyville, muille opiskelijoille?

JV: Olkaa innokkaita ja oma-aloitteisii ja semmosii sosiaalisii, tommosii perus mukavii juttui.

MP: Joo siin o aika hyvät ohjeet opiskelijoille. Kiitos Julia haastattelusta.

JV: Kiitos paljon.

Tämä podcast-jakso on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa ESR-hanketta Satauraa ammatillisesta!. Hanke kehittää koulutuksesta työelämään ja työelämästä koulutukseen siirtymistä tukevia jatkuvan oppimisen menetelmiä ja palveluita. Hanke monipuolistaa koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta sekä yhteistyötä. Hanketta koordinoi Winnova, osatoteuttajia ovat Kankaanpään opisto ja Sataedu.

[tunnusmusiikki alkaa soida]